

Prof. Dr. Nemira Mačianskienė, Editor-in-Chief
Vytautas Magnus University, Lithuania

EDITORIAL

Dear *Sustainable Multilingualism* community,

Welcome to the 28th issue of the journal. We launch this issue at a time of profound contradictions in language education. Although multilingualism has become a structural part of today's life and the importance of plurilingual competence for global success has been acknowledged worldwide, language education continues favoring monolingual language teaching approaches and regional, minority, and immigrant languages continue facing systematic marginalization, posing challenges to both, learners and educators.

The issue features contributions from 21 authors, drawing from their research contexts in the Czech Republic, Germany, Hungary, Indonesia, Lithuania, Spain, South Africa, Poland, and Ukraine. This broad international representation of the authors highlights the global resonance of contemporary challenges in multilingualism indicating that the tensions are not isolated but rather global imperatives.

Language policy and symbolic power section features two studies dedicated to the theme, each offering new insights that challenge conventional practices. **Fabienne Korb** and **Claudia Polzin-Haumann** discuss language policy implementation in Saarland, Germany, focusing on the role of Applied Linguistics for knowledge transfer, which, according to the authors, "can raise awareness of the societal value of multilingualism, especially in contexts marked by linguistic diversity and cross-border interaction". The study by **Alexander Andrason** and **Admire Phiri**, created within the EU Horizon 2020 program project "Multilingual worlds – neglected histories. Uncovering their emergence, continuity and loss in past and present societies" analyses the physical, functional, and multilingual characteristics of the signage in the Tjwa area, namely, the visibility of the nearly extinct African language Tjwao of Zimbabwe in its linguistic landscape.

Multilingual and multicultural classrooms present challenges to language learners and teachers; therefore, the studies of how students perceive learning under different conditions and how teachers manage such classrooms are highly salient today. **Lasito** and **Christine Manara** approach this issue by examining students' perceptions of their own and teachers' translanguaging practices, namely, the use of their home language Bahasa Indonesia as part of their English as a foreign language learning process. Both educators and learners acknowledge the effectiveness of using the home language "in improving understanding and engagement." **Lilis Afifah, Pratomo Widodo**, and **Teguh Setiawan** explore how multilingual background influences the process of learning German as an additional

language focusing on “the role of career-oriented motivation in sustaining student engagement” in a foreign language class.

Mediation in a foreign language learning process has been recognized as a significant communicative activity, thus, research into the use of mediation carries significant theoretical and practical implications. The issue presents a classroom-based study by **Nikola Popperová** and **Silvie Převrátlová** that highlights how CEFR-aligned mediation tasks employed into Czech-as-a-second-language university course for incoming students can efficiently utilize “learners’ full linguistic repertoires in classroom interaction even at lower proficiency levels”. **Anna Szczesniak** and **Iwona Gryz** investigate bilingual education in Poland’s primary and secondary schools, highlighting the importance of improving teacher-training programs, textbook design, unequal learner English language competences and provide important insights into CLIL practices.

Language teacher attitudes and experiences in promoting individual plurilingual and pluricultural awareness and the use of specific multilingual teaching practices are discussed by **Babušytė Diana** and **Miroslav Stasilo**, who present the study conducted with German and French as foreign language teachers in Lithuanian schools in 2023–2025. **Tetiana Hunko** focuses on the past and present of the eternal debate on native vs non-native language teachers, exploring 53 open-access studies (produced in 2000–2024) on Spanish as foreign language teachers. The researcher highlights the existing research gap in the field and calls for “promoting more diverse and critical approaches” which would allow “to advance toward a more equitable and pluralistic approach to language teaching.”

The articles that appear under the section *Language in Context: Discourse and Terminology* are deeply rooted in the contemporary global context. **Krisztián Váradi**, **István Csernicskó**, and **Kornélia Hires-László** explore the outcomes of the first year of their research project on building a *cross-border educational terminology database*. The project is supported by the Hungarian Academy of Sciences and aims at harmonizing the regional varieties of the Hungarian language, translating the country-specific educational terms, and collecting regional dialect expressions related to education. The study investigates the main conceptual differences between the Hungarian and Ukrainian public education systems and addresses the terminological challenges. Language is a living system designed to meet communication needs of its speakers, reflecting human experiences, therefore, bound to evolve and change. When human societies undergo drastic, traumatic changes, such as the ones happening currently in the countries experiencing brutal wars, their languages must change rapidly to reflect and survive the new reality. Therefore, the article by **Liliia Kharchuk** and **Zoriana Kunch**, who analyze *euphemisms in the Ukrainian military sociolect as semantic, stylistic and pragmatic dimensions of wartime discourse*, is timely and of paramount importance. The study identifies that euphemisms have become “a salient feature of the contemporary Ukrainian military sociolect”, reflecting how society reacts to the traumatic reality.

The discussion initiated in this issue of the journal represents only a fraction of vital conversations taking place in our field. To continue this

dialogue, we cordially invite you to join us at the international scientific *Sustainable Multilingualism* conference, hosted by the Institute of Foreign Languages of Vytautas Magnus University (VMU) every two years. The *Sustainable Multilingualism 2027 (SM27)* conference will be held from June 3 to June 5, 2027, in Kaunas, Lithuania. To learn more about the conference and to register, please, visit our website <https://uki.vdu.lt/conferences>.

We are also delighted to share the news that the *SM27* conference has been officially selected as a featured event during Lithuania's Presidency of the Council of the European Union. Lithuania will hold its second rotating Presidency of the Council of the EU from January 1 to June 30, 2027. We hope you will join us for this gathering of our *Sustainable Multilingualism* community.

We are profoundly grateful to the authors whose intellectual contributions fill these pages and to the reviewers whose rigorous feedback and dedication ensure the highest standards of our journal. As we look ahead, we encourage both established and emerging researchers to submit their original work, contributing to the ongoing dialogue and shaping the future of sustainable multilingualism together.

Nemira Mačianskienė
Editor-in-Chief

Prof. Dr. Nemira Mačianskienė
Vyriausioji redaktorė
Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva

REDAKTORIAUS ŽODIS

Miela *Darniosios daugiakalbystės* bendruomene,

Jūsų dėmesiui – 28-asis mokslo žurnalo numeris. Šį numerį išleidžiame laikotarpiu, kai mokant kalbų įsivyravo giluminiai prieštaravimai. Daugiakalbystė tapo mūsų kasdienybės struktūrine dalimi, gebėjimo bendrauti įvairiomis kalbomis kompetencijos svarba siekiant sėkmės globalioje rinkoje pripažįstama visame pasaulyje, tačiau mokant kalbų pirmenybė tebetiekama vienakalbiame kalbų mokymo metodui, o regioninės, mažumų ir imigrantų kalbos vis dar susiduria su sistemingu marginalizavimu. Ir tai kelia daug iššūkių tiek besimokantiesiems, tiek kalbų mokytojams.

Šiame numeryje publikuojame daugiau kaip dvidešimties autorių parengtus straipsnius, pristatančius Čekijoje, Vokietijoje, Vengrijoje, Indonezijoje, Lietuvoje, Ispanijoje, Pietų Afrikoje, Lenkijoje ir Ukrainoje atliktus tyrimus. Toks platus tarptautinis autorių spektras atspindi pasaulinį šiuolaikinių daugiakalbystės iššūkių atgarsį ir rodo, kad nagrinėjami klausimai nėra izoliuoti, o yra svarbūs plačiu mastu.

Kalbos politika ir simbolinė galia skyrius pristato du naujas išvagas pateikiančius tyrimus, kvestionuojančius įprastą kalbų praktiką. **Fabienne Korb ir Claudia Polzin-Haumann** aptaria kalbos politikos įgyvendinimą Vokietijos Saro krašte (Saarland). Straipsnyje pabrėžiamas taikomosios lingvistikos vaidmuo perduodant žinias, autorių nuomone, „gali didinti supratimą apie daugiakalbystės visuomeninę vertę, ypač kalbine įvairove ir tarpvalstybine sąvoka pasižyminčiuose kontekstuose“. **Alexanderio Andrasono ir Admirė'o Phiri** tyrimas, parengtas pagal ES programos „Horizontas 2020“ projektą „Daugiakalbiai pasauliai – pamirštos istorijos. Jų atsiradimo, tęstinumo ir praradimo praeities ir dabarties visuomenėse atskleidimas“, analizuoja Tjwao regiono ženklų fizines, funkcines ir daugiakalbes savybes, beveik išnykusios Zimbabvės afrikiečių tjwao kalbos matomumą jos kalbiniame kraštovaizdyje.

Daugiakalbės ir daugiakultūrės klasės kelia iššūkių kalbų besimokantiesiems ir mokytojams, todėl tyrimai, kaip mokiniai suvokia mokymąsi skirtingomis sąlygomis ir kaip mokytojai tvarkosi tokiose klasėse, šiandien ypač aktualūs. **Lasito ir Christine Manara** nagrinėja mokinių suvokimą apie savo pačių ir mokytojų „translingvistinę praktiką“, būtent gimtosios – indoneziečių (Bahasa Indonesia) – kalbos vartojimą anglų kaip užsienio kalbos mokymosi procese. Ir pedagogai, ir besimokantieji pripažįsta gimtosios kalbos vartojimo veiksmingumą „gerinant supratimą ir įsitraukimą į mokymosi procesą“. **Lilis Afifah, Pratomo Widodo ir Teguh Setiawan** analizuoja daugiakalbės aplinkos poveikį vokiečių kaip papildomos kalbos mokymosi procesui, koncentruodamiesi į „karjerą orientuotos motyvacijos

vaidmenį palaikant mokinių įsitraukimą į mokymąsi“ užsienio kalbos pamokose.

Tarpininkavimas (mediacija) užsienio kalbos mokymosi procese yra svarbi komunikacinė veikla, todėl šios srities tyrimai svarbūs ir kalbų mokymo teorijai, ir praktikai. **Nikola Popperova ir Silvie Převrátlova** nagrinėja, kaip pagal *Bendruosius Europos kalbų metmenis* suderintos tarpininkavimo užduotys, taikomos universitetiniame čekų kalbos kaip antrosios kalbos kurse atvykstantiems studentams, gali „veiksmingai įtraukti visą besimokančiųjų kalbinį repertuarą į sąveiką klasėje net ir žemesniuose kalbos mokėjimo lygiuose“. **Annos Szczesniak ir Iwonos Gryz** dvikalbio ugdymo Lenkijos pradinėse ir vidurinėse mokyklose tyrimas iškelia mokytojų rengimo programų tobulinimo bei kitų problemų sprendimo svarbą. Autorių pateikiamos įžvalgos svarbios IDUKM taikymo praktikai.

Kalbų mokytojų požiūrį ir patirtį skatinant daugiakalbį ir daugiakultūrį sąmoningumą bei taikant konkrečias daugiakalbes mokymo praktikas aptaria **Diana Babušytė ir Miroslavas Stasilo**, pristatydami 2023–2025 m. Lietuvos mokyklose atliktą tyrimą, kuriame dalyvavo vokiečių ir prancūzų kaip užsienio kalbų mokytojai. **Tetianos Hunko** dėmesio centre – amžina diskusija apie tai, ar užsienio kalbos turėtų mokyti mokytojai, kuriems ta kalba yra gimtoji kalba, ar nebūtinai. Autorė remiasi 53-jų viešai prieinamų tyrimų (atliktų 2000–2024 m.) apie ispanų kaip užsienio kalbos mokytojus analize, atskleidžia esamą mokslinių tyrimų spragą šioje srityje ir ragina „skatinti įvairesnius ir kritiškesnius požiūrius“, kurie leistų „žengti link teisingesnio ir pliuralistiškesnio požiūrio į kalbų mokymą“.

Kalba kontekste: diskursas ir terminologija skyriuje skelbiami tyrimai glaudžiai susiję su šiuolaikiniu pasauliniu kontekstu. **Krisztián Váradi, István Csernicskó ir Kornélia Hires-László** nagrinėja tarpvalstybinės švietimo terminologijos duomenų bazės kūrimo tyrimo projekto pirmųjų metų rezultatus. Projektą remia Vengrijos mokslų akademija, o jo tikslas – suderinti vengrų kalbos regioninius variantus, išversti konkrečioms pasienio šalims būdingus švietimo terminus ir surinkti su švietimu susijusias regionines tarmės išraiškas. Nagrinėjami pagrindiniai konceptualūs skirtumai tarp Vengrijos ir Ukrainos viešųjų švietimo sistemų bei aptariami terminologiniai iššūkiai.

Kalba yra gyva sistema, skirta tenkinti jos vartotojų komunikacinius poreikius, atspindinti žmogiškąsias patirtis, todėl neišvengiamai vystosi ir keičiasi. Žmonių visuomenėms patiriant drastiškus, trauminius pokyčius, pavyzdžiui, tokius, kokie šiuo metu vyksta žiaurų ir neteisingą karą išgyvenančiose šalyse, jų kalbos taip pat privalo sparčiai keistis, kad atspindėtų naują realybę ir išliktų. Todėl **Lilios Kharchuk ir Zorianos Kunch** straipsnis, analizuojantis eufemizmus Ukrainos kariniame sociolekto kontekste kaip semantinius, stilistinius ir pragmatinius karo laikų diskurso aspektus, yra itin aktualus ir svarbus. Tyrime nustatyta, kad eufemizmai tapo „būdinga šiuolaikinio Ukrainos karinio sociolekto savybe“, atspindinčia tai, kaip visuomenė reaguoja į trauminę realybę.

Šiame žurnalo numeryje pradėta diskusija sudaro tik nedidelę dalį svarbių pokalbių, vykstančių daugiakalbystės išsaugojimo srityje. Norėdami tęsti šį dialogą, nuoširdžiai kviečiame jus dalyvauti tarptautinėje mokslinėje

konferencijoje *Darnioji daugiakalbystė*, kurią kas dvejus metus rengia Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Užsienio kalbų institutas. Konferencija *Darnioji daugiakalbystė 2027 (SM27)* vyks 2027 m. birželio 3–5 d. Kaune. Norėdami daugiau sužinoti apie konferenciją ir užsiregistruoti, apsilankykite mūsų instituto svetainėje <https://uki.vdu.lt/conferences>

Taip pat džiaugiamės galėdami pranešti, kad *SM27* konferencija oficialiai atrinkta kaip vienas svarbių renginių Lietuvai (jau antrą kartą) pirmininkaujant Europos Sąjungos Tarybai nuo 2027 m. sausio 1 d. iki birželio 30 dienos. Tikimės, kad prisijungsite prie mūsų *darniosios daugiakalbystės* bendruomenės susibūrimo.

Esame be galo dėkingi autoriams, kurių intelektualinis indėlis užpildė šio numerio puslapius, ir recenzentams, kurių kruopštūs atsiliepimai ir atsidavimas užtikrina aukščiausius mūsų žurnalo standartus. Žvelgdami į ateitį, skatiname tiek pripažintus, tiek pradedančius tyrėjus teikti savo originalius darbus ir prisidėti prie nuolatinio dialogo formuojant darniosios daugiakalbystės ateitį.

Pagarbiai

Nemira Mačianskienė,

žurnalo vyriausioji redaktorė